

Stagiunea 1971-1972

Mașina de scris de Cocteau, Teatrul de Stat Turda.

Regia: Aureliu Manea. Scenografia: Paul Salzberger.

Cu: Traian Costea, Traian Dragoș, Vladimir Brânduși, Stelian Stancu,

Lucia Tamaș, Mariana Marinescu, Eugenia Chioreanu-Jiga.

Aureliu Manea: „Sunt foarte interesat de dialogul cu publicul. Această etapă s-a așezat pe întâlnirea mea cu Teatrul din Turda. Acolo am descoperit multe lucruri și cred că datorită lor am ajuns la o anumită maturitate. Piaget spune că semnul maturității e deconectarea de subiectiv. La Turda am fost preocupat de studiul gustului publicului, de arta Kitsch, de cultul gagului și de o cât mai puternică distanțare de story-ul dramaturgic. Am citit foarte mult despre toate acestea.

Cauza e noua relație pe care o stabileam cu publicul acestui oraș industrial. Dacă într-o seară se găseau în sală 30 de spectatori era un eveniment. Or, acest public trebuia atras. Am adoptat atunci un slogan al lui Hitchcock și propoz de sălile goale care trebuie umplute. Împreună cu colaboratorii mei, m-am interesat foarte mult de ceea ce se numește motivație a atracției masei de spectatori. Am realizat spectacole centrate pe subiect, iluzie, umor, eroism, mediu, lucru mai important decât dezintegrările de formă și emoție practice în etapele anterioare. Împreună cu cel mai apropiat colaborator al meu, scenograful Paul Salzberger, urmărim realizarea unui naturalism scenic, cu tente de suprarealism, sau mai bine, un realism greu de semnificații. Mi-ar plăcea să-i spun naturalism care se contrazice.

Acest nou stil nu-și află motivațiile numai în comunicarea cu publicul, ci este determinat de reala mea plăcere de a construi astfel spectacole. Prin acest stil, reiau de fapt experiențe mai vechi pe care le-am făcut în institut. (*Lecția* și un spectacol după *Macbeth*). E vorba de a aplica textelor montate principii foarte variate de expresie teatrală. Mulți dintre colegii mei de generație sunt obsedați de experiența lui Peter Brook. Mi se pare mult mai interesant de a studia experiența lui Tairov. Dacă până în prezent încercam un teatru al imaginii prin asceză, bazată pe arhetipuri obsesive, pe o analiză a subiectului, mi se pare mult mai vital un teatru al formelor multiple, un teatru al arhetipurilor colective. Evident, intențiile mele sunt de a fi în continuă comunicare cu publicul.

În stagiunea care vine o să pun o piesă de Goldoni la Turda. *A 12-a noapte* la Bulandra. *Păsările* de Aristofan la Cluj și *O noapte furtunoasă* la Arad. Cred că experiența *A 12-a noapte*, în afară de problemele foarte grele de construcție a intrigii pe care le pune textul, mă va obliga să construiesc un subiect în care nu numai stilul de spectacol e important, ci și liniile foarte multiple de sens. Am ales aceste texte și nu altele mai simple și mai ușor de structurat, pentru că, în încercarea de a da formă unui text, important va fi mesajul, nu numai imaginea de teatru. Importantă va fi interpretarea unui scenariu, adaptarea unui mecanism de spectacole la niște cuvinte atât de libere.“ (1972)

Aureliu MANEA

Am slujit arta teatrului cu credință și fanatism